

דברי תורה

מאת נ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

שנאמרו בסעודה שלישית פרשת ויחי תשפ"א לפ"ק

יוצא לאור ע"י מכון מעדני מלך וויען - גליון אלף ר"ג

אך באמת מצינו אחר כך שאמר פרעה ליוסף, עלה וקבור את אביך כאשר השביעך (ג-ו), וברש"י ואם לא בשביל השבועה לא הייתי מניחם וכו' (סוטה לו: ע"ש. ויעקב הרגיש זאת ברוח קדשו, ועל כן ביקש ממנו השבעה לי. אך הא גופא קשיא, פרעה שורש קליפת טומאת מצרים, ירצה ביעקב קדוש ה' שיקבר בארצו, הלא שנאת הטומאה לקדושה עזה ועצומה, ולמה לא יניח ליעקב לעזוב ארצו.

אמנם אנו רואים שבפטירת יעקב כתיב ויבכו אותו מצרים שבעים יום (ג-ו), ומהו הבכיה הגדולה, יעקב אינו אביהם ולא רבם, ולא הלכו בדרכיו, ומהו הבכיה על פטירתו עד שאמרו יושב ארץ הכנעני אבל כבוד זה למצרים. וגם להבין מה שנאמר ויבואו עד גורן האטד אשר בעבר הירדן ויספדו שם מספד גדול וכבוד מאד (ג-ו), למה הדגיש הכתוב המקום, שזה היה בגורן האטד, כאילו שהמקום היה גורם לזה.

אמנם הענין הוא, כי יוסף אמר לאחיו, מהרו ועלו אל אבי ואמרתם אליו וגו', רדה אלי אל תעמוד וגו', וכלכלתי אותך שם, כי עוד חמש שנים רעב וגו' (מה-ט). אמנם בבוא יעקב למצרים כתיב, שאמרו ליוסף ותן זרע ונחיה ולא נמות (מז-ט), וברש"י מכיון שבא יעקב למצרים בא ברכה לרגליו, והתחילו לזרוע וכלה הרעב (תוספתא סוטה יג: ע"כ.

והנה הגם שיוסף אמר לפרעה שיהיו שנות הרעב שבע שנים, מבואר במדרש תנחומא (מקץ ו) על הא דכתיב ותכלינה שבע שני השבע וגו', ותחלינה שבע שני הרעב לבוא 'כאשר אמר יוסף' (מא-ג), אמר רבי יהודה בר שלום י"ד שנה של רעב היו ראויין לבוא, שכן יוסף אמר שבע

בפרשת השבוע נאמרה הסתלקותו של יעקב, ואחר זה הסתלקותו של יוסף, ובהפטורה קורין מעין הפרשה הסתלקותו של דוד מלך ישראל. ולכאורה יש להבין למה לא מפטירין בהסתלקותו של יהושע שקדמה לו, שהיא הראשונה שבסדר הנביאים. ונראה דאיתא בוזהר הק' (ח"א קסח). חיים שאל ממך (תהלים כא-ד), שהסתכל דוד בעצמו וראה שאין לו חיים משלו כלום, ונתנו לו האבות הקדושים משנות חייהם, אברהם היה לו לחיות ק"פ שנים כמו יצחק, וחי רק קע"ה, ונתן חמש שנים לדוד. יעקב היה לו לחיות כמו אברהם, וחסרו לו כ"ח שנה, שלא חי אלא קמ"ז שנים, ונתנם לדוד. יוסף היה לו לחיות כמו יעקב, וחי ק"י שנים, וחסרו לו ל"ז שנה שנתנם לדוד ע"ש. (ועיין במדבר קדמות מ"ו. ובחנכת התורה סוף פרשתנו). ואם כן חיותו של דוד הם המושך משנות יעקב ויוסף, ועל כן הפטורת הפרשה היא בהסתלקותו של דוד.

*

והנה יעקב צוה ליוסף לעשות עמו חסד של אמת, אל נא תקברני במצרים, ויאמר אנכי אעשה כדברך, ויאמר השבעה לי וישבע לו (מז-ט). וגם יוסף השביע את ישראל, פקוד יפקוד אלקים אתכם והעליתם את עצמותי מזה (ג-ה). ויש להבין לאיזה צורך השביע יעקב ליוסף, וכי בלי השבועה לא יקיים יוסף מאמר אביו לכבדו במותו. ובשלמא מה שיוסף השביע מובן, כי הוא לא ביקש זאת מבניו, אלא מהכלל ישראל ביציאתם מגלות מצרים, בני בניו מדור ההוא, שהם לא מתחייבים כלל בהבטחת אביהם רק על ידי השבועה, אבל יעקב שביקש מיוסף בנו להעבירו תיכף לארץ כנען, למה הוצרך לשבועה.

שיעלה נילוס ופסק הרעב, על ידי זה נתעכב יעקב במצרים כל ימי חייו, כי ידע יוסף שמיד שיצא יעקב ממצרים יחזור רעב למקומו, ואם כן יצטרך לחזור למצרים מפני הרעב, על כן נשאר במצרים כל ימי חייו. ומעתה אחר שברך יעקב את פרעה כתיב ויושב יוסף את אביו ויתן להם אחוזה ולא לגור, כי אם כתושבים אשר להם אחוזה בארץ ע"כ.

ובמדרש (ב"ר שם) אמרו, דחזרו רק בימי יחזקאל, הדא הוא דכתיב (יחזקאל כ"ב) ונתתי את ארץ מצרים שממה וגו' ארבעים שנה ע"כ. והיינו כי מהמ"ב שנה, היו שנתים רעב עד שלא ירד יעקב למצרים, ונשלמו אחר כך בימי יחזקאל. [יחזקאל"ל עולה בגימטריא יוס"ף]. והגם שהיה מן הראוי שיחזור הרעב תיכף, האריך ה' עתו וזמנו עד ימי יחזקאל. וגם מה שהחסיר יוסף בזכותו מחצה, שמ"ד שנה תהא הגזירה רק שבע שנה, גם אלו השנים נפסקו רק בזכותו של יוסף, ואחר מיתתו חזר הכל בימי יחזקאל.

ובזה יתבאר מה דאיתא בתרגום יונתן (ג) שאמרו המצרים זה לזה נבכה על יעקב חסידא שבזכותו הסיר הרעב ממצרים, דנגזרה גזירה למ"ב שנה, ובזכותו לא היה אלא שנתיים ע"ש. ולפי מה שנתבאר נראה, דלא בכו על אבידת אותו צדיק שנהנו בזכותו. אלא הם הכירו וידעו כי זכותו של הצדיק לא מסיר הגזירה כולה, אלא לפי שעה במשך ימי חייו, אבל אחר מיתתו יחזור הכל, והם עומדים שוב לפני גזירת רעב של ארבעים שנה. ונתנו אל לבם כי בשנתיים ימי הרעב מכרו עבור הלחם כל מה שהיה להם, ולא נשאר להם שום מקנה, ומכרו אדמתם לפרעה, ואת העם העביר מקצה גבול מצרים ועד קצהו, ולא נשאר להם אלא בלתי גוייתם, ומאז עברו י"ז שנות מנוחה כל ימי יעקב, ורכשו כל אחד קצת רכוש לעצמם, וכעת יגיעו עוד רבות בשנים רעב, מה יהיה עמם, ועל זה בכו וספדו, על מר גורלם שיתהווה להם מהיום והלאה, והיה באמת אבל כבד למצרים.

והנה בכלי יקר כתוב שהטעם שהספידו אותו בגורן האטד דייקא, כי הרגישו דבר זה שיחזור הרעב לקדמותו, על ידי נס זה שקרה להם בדרך, כי פתאום נודמן להם גורן אחד שהיה מוקף קוצים מכל צד, עד שלא היה נשאר פתח או דרך לבוא אל הגורן. ומזה הבינו שזכות הצדיק גרם להם בחייו שיהיה להם דרך לילך אל הגורן ולאכול מגרנו ומיקבו, ובמותו יעכבו עליו הרשעים שנמשלו לקוצים שלא יהיה להם עוד דרך אל הגורן וכו' ע"ש.

פרות הרקות והרעות שבע שנים הנה, שבע השבלים הרקות שבע שנים הנה (מא-כז), הרי י"ד שנה, אלא שגור יוסף ונעשו שבע שנים, שנאמר יהיו שבע שני הרעב, לפיכך כתיב כאשר אמר יוסף ע"כ. והיינו שהגם הגזירה מפי עליון בחלומו היה שיהיו י"ד שנות שבע וי"ד שנות רעב, יוסף הצדיק בגודל קדושתו, אשר תפלה עושה מחצה (ויק"ר י"ה), פעל שלא יהיו אלא שבע. נו"ש לומר דאחר שפתר יוסף לפרעה כי החלום מורה שיהיו י"ד שנה, והוא פעל בשמים שלא יהיו רק שבע, על זה אמר לעבדיו הנמצא כזה איש אשר רוח אלקים בו (מא-לח), לא רק על חכמת פתרון חלומו, אלא גם על גודל כחו שהקב"ה גזר והצדיק מבטלו].

ובמדרש (ב"ר פ"ט) אמרו עוד, רבי יהודה אמר י"ד שנה היו, שכן פרעה רואה. רבי נחמיה אמר כ"ח שנה היו שכן פרעה אמר ליוסף. רבנן אמרו מ"ב שנה היו, שכן פרעה רואה, ואומר ליוסף, ויוסף חוזר ואומר לפרעה ע"כ. והיינו כי כל חלום שפותרין, חוזרין על ענינה שלשה פעמים, עצם החלום, והסיפור להפותר, ושוב הפותר להחולם, אם כן זה מורה שיכופל סדר הזה שלשה פעמים, י"ד שנות שבע וי"ד שנות רעב, ושוב יוכפל סדר הזה עוד פעמיים, ונמצא יהיו ארבעים ושתים שנות רעב. ולפי פתרונו של יוסף, שהחסיר מחצית הגזירה, שמהי"ד שנה יהיו רק שבע, מכל מקום יתכן שעדיין יוכפל זה שלשה פעמים זה אחר זה. אך בבוא יעקב בא ברכה ונפסקה גזירת החלום לגמרי, ומכ"א שנות רעב לא היה להם רק שני שנים, והרויחו על ידי יעקב י"ט שנה רעב.

אך מבואר בתוספתא (שם) דכיון שמת יעקב אבינו חזר הרעב ליושנו, שנאמר (ג-כא) ועתה אל תיראו אנכי אכלכל אתכם ואת טפכם וגו', נאמר כאן כלכול, ונאמר להלן (מה-יא) וכלכלתי אותך שם, מה כלכול האמור להלן רעב, אף כלכול האמור כאן רעב ע"כ. והיינו שברכתו של יעקב לא הגין על מצרים אלא כל זמן שהיה חי שם, ולא אחר מיתתו. כי גזירת ה' יקום ולא יתבטל, אלא מתאחרת בזכות הצדיק לזמן אחרת.

ובחתם סופר (פרשת ויגש רכט). כתוב לבאר הסמיכות, ויצא מלפני פרעה ויושב יוסף את אביו ואת אחיו ויתן להם אחוזה בארץ מצרים (מז-י), דבתחלה לא הקנה להם אחוזה בארץ כי לגור בארץ באו, ולחזור אחר שנות הרעב לארץ כנען. אך אחר שיצא יעקב מלפני פרעה ויברך אותו

ולפי מה שנתבאר יש לומר בדרך אחר, כי בשנות הרעב שומרים מאד על התבואה שיש בגורן, שלא ילקחווהו אחרים ויגנבו, על כן הגורנות מסובבות כמו במחיצות של קוצים שלא יוכלו להגיע אליה. והם ידעו כי ברכתו של יעקב תסתלק במותו, ויחזור שנות הרעב, ויהיו מעתה הגורנות מוקפים באטד, ומצפה עליהם שיעברו עוד הפעם מה שעברו בשנתיים הרעב. ובהיות שמהמ"ב שנות רעב, פעל יוסף להעביר חציו, שלא יהיו רק כ"א שנים. ושנתיים כבר עברו בפועל, אם כן בחיי יוסף יעברו עליהם י"ט שנות רעב, בגימטריא אט"ד, ולכן הספידוהו בגורן האט"ד דייקא.

ומעתה מובן שפיר למה לא רצה פרעה שישאו את יעקב לקברו בארץ כנען, כי ידע פרעה שרק בזכותו של יעקב שהיה דר במצרים הגין על הארץ שלא היה רעב. וכיון דגדולים צדיקים במיתתן יותר מבחייהן (חולין טז), על כן כל זמן שיעקב יהיה קבור במצרים, יגן זכותו גם להלאה שלא יהא רעב, אבל כאשר ישאו אותו לארץ כנען להקבר שם יחזור הרעב. וגם ברכתו של יעקב שבירכו שיעלה נילוס לרגליו (רש"י מז-י) יפסיד בזה. אך יוסף הסביר לו, שזכותו וברכתו של יעקב לא יהיה רק כל זמן שמכבדו ועושה לו נייח נפשא, אבל אם יעכב רצונו במה שהשביע לשאת אותו לקבר אבותיו, לא יהנה כלום ממה שיעקב ישאר פה, אלא תיכף ומיד יחזור הרעב, אבל אם יעשה רצונו, ויעשה לו נייח נפשא, אז בזכות זה יתברך שלא יחזור הרעב בימיו, אלא יתאחר הגזירה מלבוא עד זמן הרבה, כאשר כן היה באמת שחזר הרעב רק בימי יחזקאל הנביא.

*

והנה הפרשה מסיימת, וישבע יוסף את בני ישראל לאמור, פקוד יפקוד אלקים אתכם, והעליתם את עצמותי מזה, וימת יוסף בן מאה ועשר שנים, ויחנטו אותו, ויישם בארון במצרים (ג-כה). ויש להבין הלא כללא היא לסיים הפרשה בדבר טוב, ומכל שכן סיום של ספר, אשר לכאורה סיום פרשה זו לא כן הוא, אלא מסיימת במיתת יוסף וחנטתו והשימה בארון. – וגם להבין למה יעקב השביע את בניו שישאו אותו תיכף לארץ כנען, אל נא תקברני במצרים, ויוסף השביע אותם אשר רק אחר יציאת מצרים יעלו את עצמותיו עמהם.

ונראה דהנה מצינו ביוסף בעת נסיונו עם אשת אדונו, ויהי כהיום הזה ויבא הביתה לעשות מלאכתו (לט-יא).

ולכאורה לישנא 'כהיום הזה' צריך ביאור, ודי באמרו ויהי היום ויבא הביתה. ורש"י פירש כלומר ויהי כאשר הגיע יום המיוחד, יום צחוק ויום איד שלהם וכו' ע"ש.

ויש לומר דהנה בתרגום יונתן כתב, שנכנס לבית לחפש בפנקסי חושבניה. ונראה דאיתא במשנה (אבות ג-א) הסתכל בשלשה דברים ואי אתה בא לידי עבירה, דע מאין באת, מטפה סרוחה, ולאן אתה הולך, למקום עפר רמה ותולעה, ולפני מי אתה עתיד ליתן דין וחשבון, לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא ע"כ. ולכן כאשר הכיר יוסף כי עומד במקום נסיון להכשל בחטא, ויהי כדברה אל יוסף יום יום, על כן בכל פעם קודם שנכנס להבית עשה לעצמו חשבון הנפש לשעה קלה, להתבונן בשלשה דברים אלו, לקבל חיזוק ועידוד שלא יכשל, כי יבוא יום שיצטרך ליתן דין וחשבון, ודע מה למעלה ממך, עין רואה ואוזן שומעת וכל מעשיך בספר נכתבים (שם ב-א). וכמו שפירשו מה שנאמר בו וימאן (לט-ח), והנגינה שלשלת, לרמוז שהתבונן בשלשה דברים אלו המעודדים את האדם שלא יכשל. וזהו שאמרו שנכנס להבית בהשקפה זו, שיבוא יום שיבדקו פנקסי החשבונות, ויצטרך ליתן דין וחשבון לפני מלך מלכי המלכים, ובזה התגבר על יצרו, וינס ויצא החוצה.

והנה מצינו עוד חטיבה של שלשה דברים המונעים את האדם מן החטא, והוא מה שאמרו חז"ל (ברכות ה.) לעולם ירגיז אדם יצר טוב על יצר הרע שנאמר (תהלים ד-ה) רגזו ואל תחטאו. אם נצחו מוטב, ואם לאו יעסוק בתורה שנאמר (שם) אמרו בלבבכם. אם נצחו מוטב, ואם לאו יקרא קריאת שמע שנאמר (שם) על משכבכם. אם נצחו מוטב, ואם לאו יזכור לו יום המיתה שנאמר (שם) ודומו סלה ע"כ. ויש להבין מה שהדגישו יזכור לו 'יום המיתה', הלא תכלית המכוון לזכור המיתה עצמו, לאן אתה הולך למקום עפר רמה ותולעה, ושוב לפני מי אתה עתיד ליתן דין וחשבון, ולמה אמרו יזכור לו 'יום המיתה'.

אך הענין הוא, כי בעת שעומד האדם בנסיון, שלבו בווער בקרבו לעשות מה שאינו ראוי, באמת היה רוצה מאד שיעלה בידו לכבוש את יצרו, אלא שאין כחו בידו להלחם, אנת נורא ואנא בישראל, אבל סוף דעתו שעוד יבוא יום וישוב ויתקן בתיקונים שונים מה שחטא, ועוד חזון למועד. אבל כאשר האדם נמצא כבר ביום האחרון לימי חייו, ועוד בשעה קלה הוא מחזיר נשמתו ליצרו, אז יתגבר על יצרו בכל כחותיו שלא יחטא. הוא לא יעזוב עולמו שסוף מעשיו

יהיה בחטא, ועוד מעט הוא בקבר, ולא יוכל לתקן חטא זו מעתה לעולם. וכיון שאין מודיעין לאדם קצו (שבת ל.), והרבה פעמים המיתה בא פתאומית, ויתכן שהוא עומד כעת בשעותיו האחרונות עלי אדמות, איך יחטא כעת ולעזוב עולמו כן בלי תשובה. וזהו שהדגישו שיזכור לו יום המיתה, שיתכן שהיום הוא יומו האחרון, ועומד כבר ביום המיתה, ובוזה יתגבר שיוכל למשול על יצרו ולא יחטא.

עוד גם זאת, האדם כאשר שוכב על ערשו ביומו האחרון, הוא מעלה על דעתו איך עברו ימיו, הוא מסתכל למפרע במה בזבו ימיו, הוא עומד ליכנס לבית עולמו לחיות שם חיי נצחיים, ואין מלוין לו אלא תורה ומעשים טובים בלבד. היה לו אפשרות להרבות במצות רבות כל רגע מימי חייו, ומה העלה בידו, בזבוז ימים בהבלי עולם, לחזור אחרי תאותיו ותענוגי לבו, החליף עולם עומד בעולם עובר. ועל זה אמרו 'יזכור לו יום המיתה', יזכור איך הוא יביט על עצמו ביום המיתה על מה שיכשל כעת בהחטא שעומד לפניו, הלא אז יכסהו בושה וכלימה, ובוזה יוכל להתגבר על יצרו, ולהרגיז יצרו הטוב על יצרו הרע.

וזהו שאמר הכתוב (דברים ד-ד) ואתם הדבקים בה' אלוקיכם חיים כולכם היום, והכוונה אם אתם רוצים להיות דבוקים בה', ולא להכשל בחטא, העצה לזה היא, חיים כולכם 'היום', תציירו בדעתכם כאילו לא נשאר לכם עוד מכל חייכם רק היום הזה שעומד בו, וזהו יומו האחרון לימי חייו, וכאשר יזכור לו 'יום' המיתה, אז יהא לו העוז להתדבק בה' ולא להכנע ליצרו.

ויוסף הצדיק בכל יום קודם שנכנס לבית אדונו לעשות מלאכתו, צייר בדעתו כאילו עומד היום ביומו האחרון לימי חייו, שאז לא מתחשב האדם בשום חשבונות, רק שיוכל להחזיר נשמתו טהורה לקונו, וזה נתן לו כח ועידוד שלא יכשל בנסיונותיו שם בבית. וזהו שאמר הכתוב ויהי 'כהיום הזה', שצייר לעצמו קודם שנכנס שהוא עומד ביום הזה האחרון לימי חייו, ובהשקפה זו 'ויבא הביתה לעשות מלאכתו', ועל כן היה לו הכח להנצל מהחטא 'וינס ויצא החוצה'.

*

והנה יוסף אמר לאחיו, אתם חשבתם עלי רעה, אלוקים חשבה לטובה, למען עשה כיום הזה להחיות עם רב

(ג-ב). והכוונה כי סיבת ירידת יוסף למצרים היתה מן השמים, לטובתן של ישראל שיבואו אחריו בגלות, וכמו שאמרו חז"ל (ויק"ר ל-ה) יוסף ירד למצרים וגדר עצמו מן הערוה ונגדרו ישראל בזכותו ע"כ. והיינו שבמה שעמד בנסיון נשאר רושם של קדושה במצרים, עד שלא נמצא אחד מהם פרוץ בערוה (שם). ופירשו דהיינו שאמר יוסף לאחיו, אתם חשבתם עלי רעה, אלוקים חשבה לטובה, למען עשה כיום הזה, שיוכל כל אחד מישראל במצרים לעשות כמו שהיה אצלי בבית אדוני ויהי כהיום הזה ויבא הביתה וגו' וינס ויצא החוצה. ולפי מה שנתבאר שכחו של יוסף היה במה שצייר בדעתו כאילו היום הוא יום מיתתו, יזכור לו יום המיתה, הנחיל יוסף מדה זו להכלל ישראל, למען עשה 'כיום הזה', שיוכל כל אחד לצייר לעצמו בעת נסיון אותו יום האחרון שבחייו, ותכלית ירידתו היתה להחיות עם רב.

ובזה נראה לבאר מה שנאמר (שמות א-י) ובני ישראל פרו וישרצו וירבו ויעצמו במאד מאד. כי בבריאת העולם כתיב, וירא אלוקים את כל אשר עשה והנה טוב מאד (בראשית א-א), ובוזה"ק (ח"א מז). והנה טוב מאד זה מות ע"כ. ובמדרש (ב"ר ט-ה) בתורתו של רבי מאיר מצאו כתוב, והנה טוב מאד, והנה טוב מות ע"כ. ואם כן 'מאד' מורה על מיתה, ובני ישראל במצרים ערות הארץ הוצרכו להתחזק תמיד ביזכור לו יום המיתה. וזהו ויעצמו 'במאד' בהזכרת יום המיתה התעצמו והתחזקו 'מאד'.

וכיון שכחו של יוסף משפיע קדושה לבני ישראל במצרים, על כן ויותר יוסף שלא להעלות עצמותיו ממצרים, אלא ישאר שם עם ישראל עד סופו של גלות מצרים, כי גדולים צדיקים במיתתן יותר מבחייהן, ויהיה עומד תמיד זכותו לעזר ולסיוע לישראל שילכו גם הם בדרכיו, ולא יכשלו בחטא. וזכותו של יוסף עדיפא במדה זו יותר מיעקב אבינו, אם כי גם הוא היה מופלג בקדושה כמו שהעיד על עצמו באמרו לראובן כחי וראשית אוני (מט-ג). מכל מקום יעקב היה כל ימיו באויר של קדושה, איש תם יושב אהלים, יושב בצלו של אביו יצחק. לא כן יוסף בן שבע עשרה שנה ירד למצרים יחידי, נמצא בבית אדונו בנסיון תמידי, הוא נותן כח ועוז לעמוד לכל אחד בקדושה גם כאשר נמצא במצבו של יוסף. ולכן יעקב ביקש לקברו תיכף בקברות אבותיו, כי הוא משאיר זכותו של יוסף במצרים. ויוסף ויותר על מעלת קבורתו בארץ ישראל תיכף, לטובתן של ישראל שיוכלו לדור בקדושה גם בערות הארץ של מצרים.

והנה ענינו של חניטה היא, שרוצין שהמת יתקיים עם החיים להלאה בשלימותו, ולא יפסד ולא ירקב, על כן חונטין אותו. ועל דרך זה יש חניטה ברוחניותו של המת, שלא לאבד מה שלימד והורה בחייו, אלא ישאר דרכו והנהגתו לדורותיו אחריו גם אחר מותו. והנהגתו של יוסף היה לזכור תמיד יום המיתה, ולהרגיז על ידי זה היצר טוב על היצר הרע, אשר סופו של אדם משימין אותו בארון ומניחין אותו למקום עפר רמה ותולעה. ועל כן אמר הכתוב על יוסף במיתתו, 'ויחנטו אותו', שחנטו ישראל את רוחניותו של יוסף להשאר עמהם גם אחר הסתלקותו, ויחנטו 'אותו', האות שלו, המדה הקדושה של יוסף באות ברית, 'ויישם בארון', להעלות תמיד במחשבתו אותו יום שמימין אותו בארון, נקודה זו החניטו 'במצרים', שישאר עמהם על ימי היותם במצרים. ואין לך דבר טוב יותר, שיוסף הצדיק לא נסתלק מאתנו אלא חנטו אותו ואת קדושתו לעולמי עד, ועל כן מסיימין הפרשה בפסוק זה.

ולכן ימי השובבי"ם הם גם כן ארבעים יום, ששה שבועות, להרגיל עצמו בתשובתו, הן בקבלת סור מרע, והן בקבלת ועשה טוב, ארבעים יום רצופים, לקנות זאת קנין בנפשו, ומשם ואילך יעזרוהו מן השמים, לתקן כל מה שמוטל עלינו לתקן בתשובה מעומקא דלבא, ונוכה לביאת בן דוד במהרה דידן.

* * *

געטוען, ווען זיי ווייסן אז זיי שטארבן תיכף נאכדעם, און מ'גייט אוועק פון די וועלט מיט תשובה, ס'איז שווער די קבלה על להבא, מקבל זיין פון יעצט אויף ווייטער.

מיקען נישט פארלאנגען אונז זאל מיר ווערן געטוישט פון איין מינוט אויף די אנדערע, נאר מ'דארף אנהייבן מיט א קלייניגקייט. ס'קומט די ימי השובבי"ם דארף זיין סור מרע, קודם אוועקגיין פונעם שלעכטס, אנהייבן מיט א עפעס נעמען אויף זיך, אין דעם חלק פון סור מרע. די נסיונות היינט זענען אזוי גרויס, פריער'דיגע האבן נישט געהאט קיין השגה, פון אזעלכע נסיונות וואס איז דא אין דעם דור, אין זייער גאנץ לעבן זענען זיי נישט צוגעקומען צו אזעלכע נסיונות וואס היינט קען מען האבן אין איין טאג! ס'איז נישט שייך געווען אמאל אז א מענטש זאל האבן די סארט נסיונות אינעם לעבן, וואס היינט איז א אפענע וועלט, און מ'קען צוקומען איבעראל, ווען ער וויל, יעדע שעה, יעדע מינוט פונעם טאג, קען ער צוקומען צו א חטא.

קבלה על להבא, עפעס אנהייבן אפילו מיט א קלייניגקייט, וואס גיי איך פון מארגן נעמען אויף מיר א החלטה אויף די טעג פון שובבי"ם, עכ"פ אנהייבן

און דאס איז די טעג וואס מ'גייט יעצט אריין, טעג פון שובבי"ם זענען פערציג טאג, מ'וועט האבן זעקס וואכן, זיבן טאג איז דא אין די וואך. די טעג האט מען אונז געגעבן דאס איז ימי חניטה, כי כן ימלאו ימי החנוטים, פערציג טאג, דאס איז געגעבן געווארן פאר אונז מען זאל קענען מתקן זיין וואס מ'איז אדורכגעפאלן. תשובה איז דאך חרטה על העבר וקבלה על להבא. חרטה על העבר דאס איז די קלייניגקייט פון תשובה, ס'איז גאנץ א קליין פינטעלע פון תשובה די חרטה אויף וואס ס'איז געווען, ווייל ווער האט נישט קיין חרטה, מ'האט אפגעטוען דעם חטא, מ'שטייט א שעה שפעטער, האט ער שוין גארנישט פון דעם חטא, די תאוה איז שוין אדורכגעגאנגען, די הנאה פון די עבירה איז שוין מער נישטא, ס'איז נאר געבליבן א פעקל עבירות וואס ער וועט אפגעבן דין וחשבון דערויף, זיכער האט ער חרטה. א טיפש איז דער וואס האט נישט קיין חרטה נאכדעם וואס ער האט געזינדיגט.

די עיקר שוועריקייטן פון תשובה איז נישט דער חלק החרטה, נאר די קבלה על להבא. אננעמען אויף ווייטער. דער הייליגער אור החיים הקדוש ברענגט (במדבר כג-ו), אז רשעים האבן אים געזאגט, זיי וואלטן תשובה

דערמיט, איך גיי נישט טוען וואס איך האב געטוען ביז יעצט.

פתחו לי פתח כחודו של מחט ואני אפתח לכם פתח כפתחו של אולם (שיר רבה ה-ג), מ'בעט נישט פון אונז קיין פתחו של אולם, מ'בעט פון אונז א חודו של מחט, נעם דיר פאר צו מאכן א פתח, א קלייניגקייט, אזוי ווי א חודו של מחט, די קדושה וועט נאכדעם צוקומען. אז דו וועסט האלטן ביי דעם פערציג טאג, ווי מ'האט פריער גערעדט, ימי חניטה איז פערציג טאג, דעמאלטס וועסטו זעהן אני אפתח לכם פתח כפתחו של אולם, אז מ'הייבט אן מיט קדושה העלפט דער אייבערשטער שפעטער.

אין הייליגע ספרים שטייט אבער, דער פתח דארף זיין כחודו של מחט, ס'זאל דיר געבן א שטאך, ווילאנג ס'שטעכט דיר נישט, דו ווערסט נישט אויפגעטרייסלט און דו שפרינגסט נישט פון דיין פלאץ צו מאכן דעם פתח, איז דער פתח נאר א שוואכער פתח. פתחו לי פתח כחודו של מחט, עפען א פתח א קליינע טיר, אבער ס'זאל זיין כחודו של מחט, ס'זאל דיר אדורכשטעכן, ס'זאל דיר אויפטרייסלן פונעם פלאץ, שפרינג אויף פונעם פלאץ, איך גיי זיך טוישן, וואס איך האב נישט געטוען ביז יעצט וועל איך יעצט יא טוען - דאס איז דער סור מרע וואס א איד דארף אוועקגיין פונעם שלעכטס.

ועשה טוב, דאס איז שוין די גרינגערע חלק. סוף כל סוף וועלן מיר אפגעבן דין וחשבון אויף אלעם וואס מ'האט געטוען. די טעג יעצט וואס ס'שטייט אז ס'האט א עקסטערע סגולה אין זיך אז מ'זאל קענען מתקן זיין וואס מ'איז אדורכגעגאנגען. דארף מען מרבה זיין מער אין אמירת תהלים. תפלה, מתפלל זיין פארן אייבערשטן, צוגעבן א פאר מינוט צום דאווענען, מער כוונה. לערנען שעות רצופות, נישט אויסרעדן ביים לערנען. יעדער זאל זיך מקבל זיין אין זיינע נקודות וואס איז נוגע פאר אים, מער עשה טוב. דארף מען אנהייבן מיט פתחו לי פתח כחודו של מחט ואני אפתח לכם פתח כפתחו של אולם. דאס הייבט זיך אן יעצט אין די טעג פון שובבי"ם, ווען מ'ענדיגט די פריער'דיגע פרשה, מ'ענדיגט ויחי וויאזוי מ'האט פריער

גערעדט ויחנטו אותו ויישם בארון במצרים, יעקב אבינו האט מען חונט געווען, מ'האט אוועקגעלייגט די קדושה פון יעקב אויך אויף שפעטער. מ'האט חונט געווען יוסף, מיטצונעמען מיט זיך די קדושה פון יוסף אויף שפעטער.

מען איז מסיים, חזק חזק ונתחזק, מיר קענען זיך מיט דעם מתחזק זיין, לאמיר זיך מתחזק זיין, לאמיר נאכגיין אין די וועגן פון יוסף, למען עשה כהיום הזה, אונז זאל מיר אויך קענען נאכטוען וואס יוסף האט געטוען. מיר זענען נישט אין די דרגא פון יוסף, אבער פאר אונז איז גרינגער, אונז האב מיר שוין געהאט א יוסף וואס האט אראפגעלייגט די שורש פון קדושה פארן כלל ישראל, דורכדעם איז נגדרו כל ישראל. מיר האבן שוין אויסגעבעט פאר אונז דעם וועג, אז ווען מ'ווייל גיין אויפן ריכטיגן וועג האט מען די מעגליכקייט אז מ'זאל קענען גיין.

דער אייבערשטער זאל געבן מ'זאל קענען אויסנוצען די טעג מיט תורה און עבודת ה', דינען דעם אייבערשטן, מאכן די גדרים וסייגים יעדער פאר זיך לפי ערכו, און זיך קענען האלטן ביי די דיבורים, טוען וואס מ'דארף טוען, למען עשה כהיום הזה שטענדיג. יזכיר לו יום המיתה, מ'בלייבט נישט דא לעבן אויף אייביג, ס'קומט די צייט וואס מ'גייט אוועק פון די וועלט, וואס דעמאלטס איז דער בליק פון א מענטש אנדערש, ס'האט נישט קיין חשיבות די אלע הבלי עולם הזה וואס מ'איז אדורכגעגאנגען, עס איז ביי אים בלאטע, ס'איז ביי אים גארנישט, און ער בענקט זיך צוריק אויף די צייט וואס ער האט יא געהאט די מעגליכקייט צו דינען דעם אייבערשטן, פארוואס ער האט עס נישט אויסגענוצט ווי ס'דארף צו זיין.

דער באשעפער זאל געבן די ריכטיגע הרהורי תשובה מ'זאל עס אויסנוצן מיט תורה און עבודה, דינען דעם אייבערשטן מיטן גאנצן הארץ, נעמען אויף זיך תפלה דאווענען, זיך אויסרעדן פארן אייבערשטן, און אויסבעטן, אלעס קען מען פועלן ביים אייבערשטן מיטן כח התפלה. מ'זאל קענען זיצן און לערנען און דינען דעם אייבערשטן מתוך שמחה וטוב לבב, מ'זאל זוכה זיין אקעגן צוגיין משיח צדקנו בב"א.

הגליון הזה נתנדב על ידי

<p>מוה"ר ר' יושע דוד הערשקא הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו באירוסים בתו למול טוב</p>	<p>לעילוי נשמת הרבנית הצדיקת מרת רבקה לאה ב"ר משה ארי" ע"ה אשת כ"ק הגה"צ רבי משה מרדכי פאללאק זצוק"ל - אב"ד וואדקערט נפטרת יום כ"ט מבת תשע"א לפ"ק - ת.נ.צ.ב.ה.</p>	<p>מוה"ר ר' לייב ראזענבערג הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו באירוסים בתו ההתן צבי נ"ו למז"ט</p>
<p>מוה"ר ר' דוד ברוין הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בתגלחת בנו למול טוב</p>	<p>מוה"ר ר' משה אייגנער הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בהכנס בנו לעול התורה והמצוות</p>	<p>מוה"ר ר' אשר מרדכי גרינפעלד הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בהולדת בנו למול טוב</p>
<p>מוה"ר ר' חיים צבי וועכטער הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו באירוסים בתו למול טוב</p>	<p>מוה"ר ר' מנחם ברייל הי"ו לרגל השמחה השרויה במעונו בנישואי בנו למול טוב</p>	